

TEMA: Kina — Vietnam

- Hvorfor rykket Kina inn i Vietnam?
- Er grunnen Vietnams angrep på Kampuchea?
- Har Vietnam provosert Kina, eller er Kina blitt aggressivt?
- Har Kina drevet Vietnam i arma på Sovjet gjennom å sabotere hjelpa til gjenforeninga og gjenoppbygginga av Vietnam?
- Vakler AKP fram og tilbake på spørsmålet om å ta prinsipiell avstand fra invasjon etter den aktuelle situasjonen?

NOEN SPØRSMÅL VIKTIGST

Dette nummeret av Oppbrudd skal forsøke å gi en del svar på disse spørsmåla. Men noen spørsmål er viktigere enn andre. Et av de argumentene som brukes oftest for å «forklare» Vietnams handlinger, er påstanden om at Kina har drevet Vietnam i arma på Sovjet. At dette argumentet brukes så ofte tyder i alle fall at det er *brei enighet* om en ting: *At Vietnam er i arma på Sovjet.* Men de som bruker dette argumentet, både for å unnskylde og legitimere Vietnams handlinger, først og fremst gjennom å prøve å svartmale Kina, er helt uvillige til å diskutere hva som skjer i Sørøst-Asia, sett ut fra det faktum at Vietnam er i arma på Sovjet.

Vi vil ikke neglisjere et sånt faktum. Derfor inneholder dette nummeret mye om hva som er Sovjets mål, både i verden som helhet, og i Asia. Og om hva Sovjet ønsker å bruke Vietnam til. De andre spørsmåla vi har stilt vil vi prøve å ta opp i egne artikler.

ET RETTFERDIG MOTANGREP

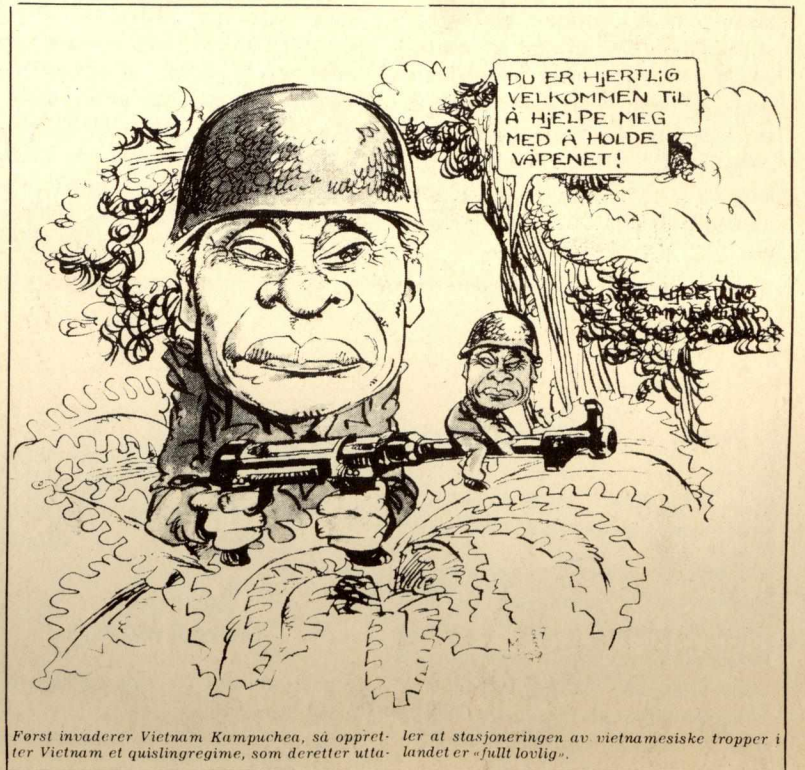
Sammen med kommunister over hele verden står vi fast på at Kinas innmarsj i Vietnam var et rettferdig motangrep, mot talløse vietnamesiske provokasjoner og grensekrenkinger. Mange prøver å si at Kinas

aksjon er et svar på Vietnams okkupasjon av Kampuchea. Vi ser det ikke sånn. For det første advarte Kina Vietnam om at deres handlinger på grensa mot Kina, ville føre til at Kina ble nødt til å svare, før Vietnam gikk til okkupasjon av Kampuchea. For det andre gjorde Kina hele tida det klart at de ikke ønsket å knytte deres

tilbaketrekking fra Vietnam sammen med et krav om Vietnams tilbaketrekking fra Kampuchea. Dette er nå bevist i praksis. Kina er ute av Vietnam, mens Vietnam fortsatt okkuperer Kampuchea. Vi ser heller ikke Kinas aksjon om et forsøk på å støtte kampen til Kampuchea, ved å opprette noen slags «andre front» mot Vietnam. For det første måtte dette ha ført til en langvarig krig mot Vietnam. Kina har derimot holdt løftet om at deres aksjon var begrensa i tid og rom, at de ikke ønsker en tomme vietnamesisk jord. For det andre var det Vietnam sjøl som skaffa seg denne fronten, gjennom sine provokasjoner mot Kina.

SUPERMAKTSLOGIKK

Etter vår mening er forsøket på å knytte Kinas aksjon til et spørsmål om Kampuchea, et forsøk på å få Kina til å se ut som en stormakt med innflytelsessfærer (Kampuchea) som de forsvarer når noen prøver å trenge seg inn. Virkelighetens verden strider mot dette bildet. Kina har aldri gått inn for å skaffe seg innflytelse over noe land, men har tvert imot forsvart nasjonenes rett til sjøl å løse sine egne spørsmål. Typisk er det også at de som prøver å få Kina

Først invaderer Vietnam Kampuchea, så oppretter Vietnam et quislingregime, som deretter uttaler at stasjoneringen av vietnamesiske tropper i landet er «fullt lovlig».

til å se ut som aggressiv i forhold til Vietnam, ikke er i stand til å gi noen eksempler på Kinas aggressive politikk utenom påstandene i forhold til Vietnam.

VIETNAM — ET REDSKAP FOR SOVJET

Å få øye på de aggressive trekkene ved Vietnam, er derimot ikke vanskelig. Vi har okkupasjonen av Kampuchea, og det faktum at Vietnam har mellom 40 og 60 000 soldater i Laos. Innflytelsen til Sovjet blir mer og mer åpenbar. Vietnam har blitt medlem av COMECON, og det har inngått en «vennskaps og

samarbeidspakt» med Sovjet for 25 år. Det samme har f.eks. Afghanistan etter kuppet der. Det er blitt klart at Vietnam, ved siden av sine egne ekspansive planer, fungerer som en stråmann for sovjetisk innflytelse i Asia, og som et viktig ledd i Sovjets forsøk på å innringe Kina.

Som vi går inn på seinere er Sovjets politikk for å innringe Kina ingen tilfeldighet, men et ledd i Sovjets strategi i rivaliseringa med USA om hegemoni i verden, en strategi som de har hatt stor framgang med den siste tida. Vietnams provokasjoner mot Kina må ses i sammenheng med dette.

RADIO VIETNAM:

«Lovlig» med vietnamesiske tropper i Kampuchea

Vietnam innrømmet i en radiosending 23. mars for første gang offisielt at det står vietnamesiske styrker i Kampuchea. Det ble hevdet at «tilstedeværelsen av Vietnams Folkehær i Kampuchea er basert på den freds-, vennskaps- og samarbeidsavtalen som ble undertegnet av de to land i februar og er derfor fullt ut lovlig.» Ifølge den vietnamesiske radioen er kravet om vietnamesiske styrker ut av Kampuchea «ulovlig» fordi det er innblanding i det vietnamesiske og kampucheanse folkets indre anliggender.

RADIO VIETNAMS UTTALELSER: BEKREFTER OKKUPASJON

Dette er en viktig innrømmelse. En bekreftelse fra okkupasjonsmakta sjøl på at innsettelsen av quislingen Heng Samrin, var en vietnamstyrt aksjon. Uttalelsen uttrykker i klartekst Vietnams aggressive målsetninger i Sørøst-Asia. Men innrømmelsene er også tvunget fram. Det er umulig å benekte et forhold som er opplagt for en hel verden.

I Norge har lenge flertallet av de som støtta Pol Pot-regimets fall i hvert fall innrømmet Vietnams deltakelse. Unntaket er sjølsagt NKP og Friheten.

I USV og Sos.front vet vi at et mindretall har fordømt invasjonen, noe som er bra. SV-ledelsen har absolutt ikke gjort dette, sammen med Ny Tid har de lagt opp til et frenetisk forsvar av Vietnam. Vietnams ambassadør var æresgjest på SV's landsmøte. Her ble Kina fordømt, Vietnam hyllet. Foran 1. mai foreslår

SV som eneste internasjonale hovedparole: «Kamp mot USA/Kina-aggresjonen som truer verdensfreden». Ingen kan unngå å se at parolla uttrykker et syn, som er i overensstemmelse med Bresjnevs analyse av verdenssituasjonen. USV har ennå ikke svart på spørsmål om hva de mener om denne eneste foreslåtte internasjonale parola. Vil USV virkelig gå i et 1. mai-tog med bare denne internasjonale hovedparola?

Forts. side 4

Har Kina drevet Vietnam i armene på Sovjet?

Dette argumentet blir ofte brukt av folk som svarer det vietnamesiske angrepet på Kampuchea, og som støttet Vietnam i grensekampene med Kina. Argumentet brukes også av folk som sier seg å ikke støtte Vietnam, men som i alle fall er i mot Kina.

Hvordan skal så dette ha skjedd? Påstandene om hvordan dette skal ha skjedd spriker, vi skal gå inn på enkelte av dem seinere. Hovedtanken i påstanden er imidlertid at Kina har sabotert Vietnams frigjøringskamp mot USA, forhindre gjenforeninga av landet, og ikke hjulpet Vietnam med gjenoppbygginga av landet.

Hva er så fakta? Kineserne sjøl hevder at de i perioden fram til 1975 har gitt Vietnam hjelp for over 10 milliarder US dollar. Bl.a. enorme mengder våpen og ammunisjon, f.eks. 100 lokomotiver, over 700 skip osv. De sier at produksjonen i Kina ble lagt om for å dekke Vietnams behov, hvis det var noe Vietnam mangla. At Kina kjøpte utstyr i ut-

landet hvis de ikke kunne produsere det sjøl, for så å sende det direkte videre til Vietnam. (Kilde: Peking Review 30/78). Denne framstillinga har aldri blitt prøvd tilbakevist av Vietnamerne.

Av vestlige kilder blir det betegna som overraskende at det dreier seg om så store summer. Men verd å merke seg er det at EEC-kontoret i Hanoi i et overslag over hjelpa til Vietnam fram til 75, anslår den kinesiske hjelpa til 3,5 milliarder dollar, mens hjelpa fra hele Øst-Europa blir anslått til 2,2 milliarder rubler i den samme perioden. (dollar og rubler kan settes lik)

Samtidig har de vietnamesiske le-

derne kommet med mange uttalelser som står i motstrid til påstandene i dag. I 74 sa statsminister Pam Van Dong:

«Det kinesiske partiet og regjeringa har under alle omstendigheter gitt uegennyttig hjelp til det vietnamesiske folkets revolusjonære kamp og gjenoppbygging av fedrelandet.»

I 75 sa førstesekretæren i partiet, Le Duan: «Sjøl sagt, uten Kina som har seira i sin revolusjon, så kunne ikke Vietnam av i dag ha eksistert. Dette er historias logikk.»

ETTER FRIGJØRINGA?

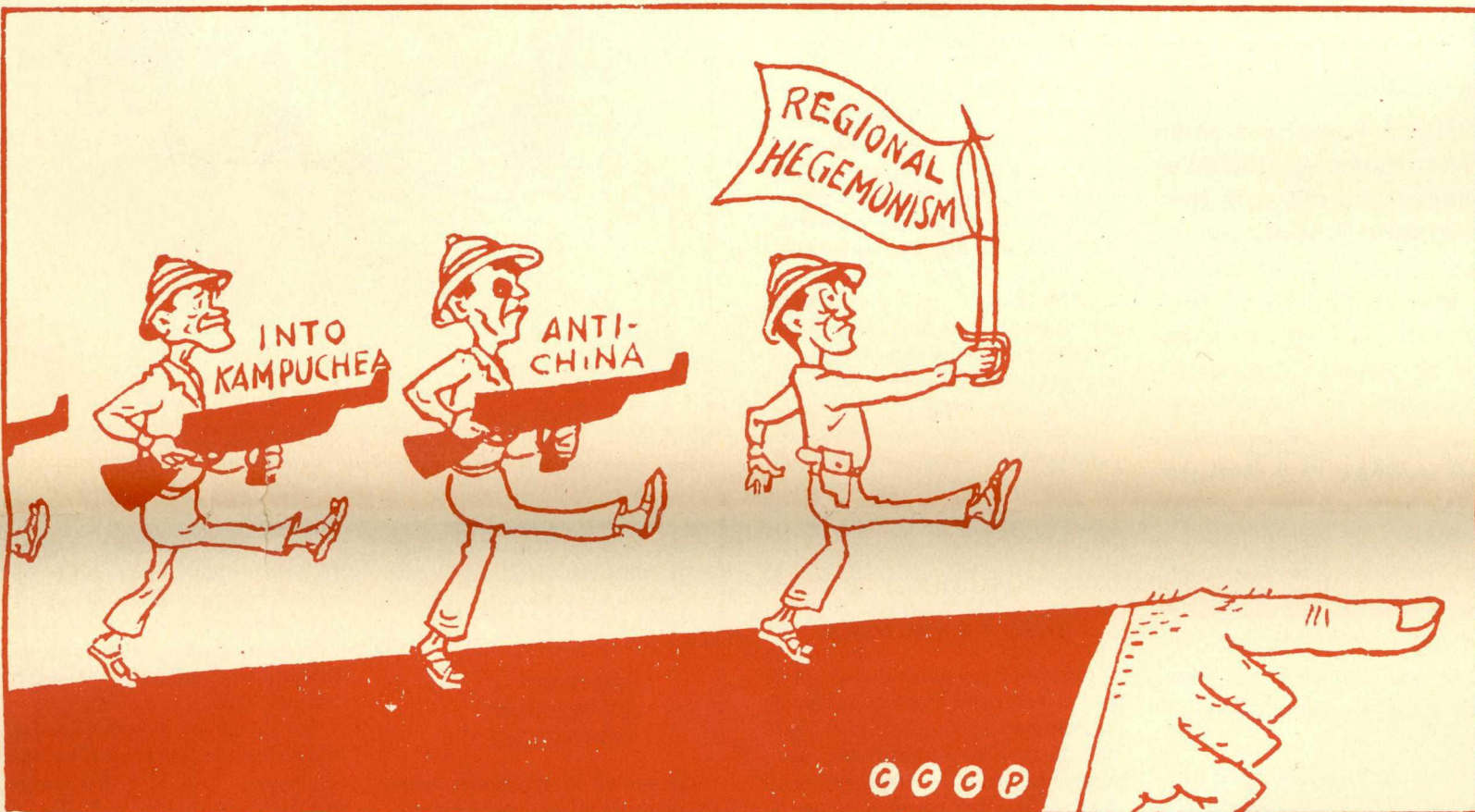
Det blir påstått at Mao var mot frigjøringa av Sør-Vietnam i 75. Dette blir brukt som en forklaring på hvorfor Kina angivelig ikke støtta Vietnam etter frigjøringa i sør. Om det er tilfelle at Mao gikk mot gjenforeninga, skal tas opp i en annen artikkel, men nå om hjelpa. Hvis en leser Dagbladets artikkel 19/2-79, som gir en framstilling av vietnamesernes syn i dag, så slår det en at opplysningene strider mot hverandre. Først hevdes det at Kina ikke ga ny hjelp etter frigjøringa i 75. Så hevdes det at Kina kutta all hjelp i 78.

At Kina ga hjelp fram til 78 går da også fram av andre vietnamesiske kilder. I Vietnam Courier nr. 75 slås det fast at Kina avbrøt 72 hjelpeprosjekter i mai 78. Til sammenlikning kan nevnes at EEC-kildene anslår Sovjet til å ha avslutta 200 prosjekter, og DDR til å ha avslutta 50 innen 1977.

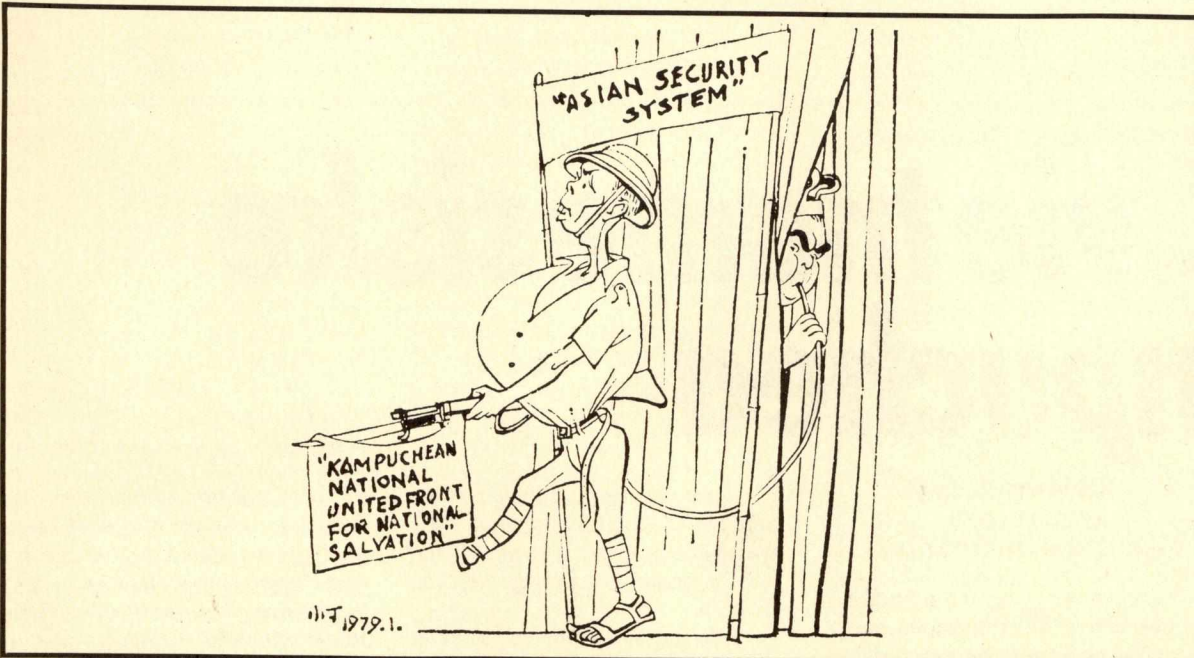
Videre: Under sitt besøk i Moskva i forbindelse med 60-årsdagen for Oktoberrevolusjonen, vakte Le Duan misnøye blant sine verter ved offentlig å takke for Kinas hjelp både under krigen såvel som under oppbygginga. (Le Monde 2/11-78)

Underlig er det også at Le Duan i september 75 dro til Peking for å forhandle om støtte til Vietnam fra dem som skal ha sabotert gjenforeninga.

Det er riktig at kineserne fra 75 reduserte hjelpa. For det første fordi det var naturlig fordi krigen var slutt. For det andre ble de vietnamesiske lederne informert på forhånd. For det tredje hadde Kina sjøl økonomiske problemer (firerbanden og jordskjelva), for det fjerde hevder Kina at de vietnamesiske lederne uttrykte forståelse for dette, og at dette «is on record» (Peking Review 30/78). Disse påstandene har heller ikke vietnameserne prøvd å tilbakevise.

Vietnams forhold til Sovjet

I påstanden om at Kina har drevet Vietnam i armene på Sovjet ligger det sjøl sagt en tese om at Vietnam ikke ønsker å være der. De fleste som hevder denne tesen må, for å ha det minste håp om å bli tatt seriøst, hevde at Vietnam havna i Sov-

jets armer etter 75. Før denne tida var Kinas hjelp så enorm at det blir latterlig å hevde at Vietnam kunne blitt pressa mot Sovjet. (Se egen artikkel om Kinas hjelp.)

Ut fra dette er det interessant å se på Vietnams forhold til Sovjet, før

75, og hvordan det har utvikla seg. Det begynner etter hvert å bli et kjent faktum at Vietnam støtta Sovjets okkupasjon av Tsjekkoslovakia. De aller fleste har vært villige til å se på dette som et taktisk standpunkt fra Vietnams side for å beholde Sov-

jets støtte i kampen mot USA-imperialismen. Men etter hvert begynner det å bli et mønster.

— Vietnam støtta, som Sovjet, Indias angrep på Pakistan i -71.

— De støtta, som Sovjet, Indira Gandhis fascist-regime.

— I oktober 75 erklærer Le Duan i Moskva at «han gir sin fulle tilslutning til Sovjetunionens Kommunistiske Partis Sentralkomite, og til den sovjetiske regjeringas utenrikspolitiske linje». Samtidig undertegner han en samordning av statsplanene mellom Sovjet og Vietnam fra 76—80.

Etter dette har vietnameserne til fulle fulgt opp sin erklæring om linja i utenrikspolitikken. De har fulgt Sovjet gjennom døra i alle spørsmål, Portugal, Angola, krigen på Afrikas Horn. På beskyldninger fra Kina om at de er Sørøst-Asias Cuba, svarer de: «Både vi og Cuba er stolt av betegnelsen».

Var det da sånn at Vietnam var nødt til å gå med på å legge seg fullstendig under Sovjets politiske linje i 75? Foreløpig er det smått med kil-

der som gjør det mulig å bedømme skikkelig hvordan situasjonen var i Vietnam, men ett er sikkert: Den hjelpa som Sovjet ga, var ikke retta inn på å løse de store problemene til folket i Vietnam. Folket i Vietnam trengte nemlig ikke først og fremst SAM- og Sagger-raketter eller MIG 21-fly. Det var dette som sto øverst på ønskelista til lederne i Vietnam, og det var våpenhjelp de først og fremst var interessert i da de forhandle om hjelp i Peking i sept. 75. Kineserne sa at de ikke skjønnte hva Vietnam skulle med dette når krigen var slutt, og vietnameserne i tillegg hadde overtatt enorme mengder amerikansk utstyr fra regimet i sør. Angrepet på Kampuchea, den militære kontrollen over Laos, provokasjonene mot Kina har gitt oss svaret.

Og her ligger også svaret på problemene til Vietnam. Situasjonen har stadig forverra seg pga. den enorme stående hæren, pga. de vietnamesiske ledernes egen politikk. Og denne politikken vil føre Vietnam enda mer i lomma på Sovjet, gjøre dem til Asias virkelige Cuba.

SOVJET I FRAMMARSJ

Sovjetisk-inspirerte kupp i Afghanistan. Sovjetiske og kubanske rådgivere i krigen mot Eritreas folk. Sovjet tilbyr Spania «assistanse» i kampen mot «terrorismen» hvis Spania glemmer NATO-medlemskapet. Sovjet har fått havnerettigheter i Irak og India. Den pro-sovjetiske regjeringa i Sør-Jemen arrangerer et bombeattentat mot presidenten i Nord-Jemen.

For ti år siden hørte vi liknende nyheter. Det var bare en forskjell. Den gang het det: «USA-inspirert kupp i ...» Denne forskjellen illustrerer godt den forandringa som har skjedd i verden i løpet av denne tida. Sovjet er på frammarsj, prøver å operere som verdenspoliti og skaffe seg innflytelse over alt. USA er på defensiven, ikke minst pga. de nederlagene de er påført av verdens folk. Den kampen folkene i Sørøst-Asia førte var ikke minst viktig.

FRAMGANG — TILBAKEGANG. ØKONOMIEN AVGJØR

Hvilken imperialistisk stormakt som er i framgang eller tilbakegang avgjøres sjølsagt ikke av hva som helst. Tvert imot er det en avspeiling av hvordan den økonomiske styrken til de forskjellige landa forandrer seg. Foran 1. verdenskrig var Tyskland på frammarsj. Omkring 1900 gikk Tyskland forbi England i f.eks. stålproduksjon. I 1914 lå de 2 ½ gang foran.

Det samme kan vi se i forholdet mellom Sovjet og USA i dag. Hvis vi ser på noen sentrale tall for produksjonen i de to landa ser vi:

Men Sovjet mangler noe USA har. Først og fremst markeder til å investere kapital, og råvaremarkeder. Sovjet kom seint til den imperialistiske mølla, og markedene i verden var for det meste alt fordelt. I hovedsak var de monopolisert av USA. Gjennom økonomisk og politisk kontroll holder USA Sovjet ute.

Sovjet har prøvd å få til et gjennombrudd noen steder, ved å konsentrere kreftene om land som Irak. Til tross for at de virkelig satsa her greide de bare å oppnå en andel på 15 prosent av oljeressursene.

Resultatet er at det er blitt et stort misforhold mellom den økonomiske styrken til Sovjet og den kontrollen de har over markeder. Det samme misforholdet var det for Tyskland før

Dette argumentet reises ofte i diskusjonen om Sovjets planer i verden. «Sovjet er ingen imperialistmakt i framgang. Det kan vi se av kapitaleksporten deres. Sjøl om vi regner Sovjets lån til utlandet som kapitaleksport, så har til og med Sverige mer.»

Men dette argumentet tar ikke hensyn til hva imperialismen er; *monopol* kapitalisme. De imperialistmaktene som kom først til bordet sikra seg markeder for kapital og råvarer, og gjorde dem til *monopol for seg*. Derfor var Tyskland relativt i tilbakegang i kapitaleksport i forhold til USA, England og Frankrike både før 1. og 2. verdenskrig.

Fra 1900—14 sank Tysklands andel fra ca. 21 prosent til ca. 19 prosent. I perioden 1930—38 falt Tysklands andel fra 2,7 prosent til 1,9

1	1970	1976
Totalt i verden	313 500 mill. dollar	988 700 mill. dollar
Sovjet	12 800 mill. dollar (4,08%)	37 169 mill. dollar (3,76%)
USA	42 590 mill. dollar (13,59%)	113 323 mill. dollar (11,46%)
Utviklingslanda	55 300 mill. dollar (17,64%)	252 500 mill. dollar (25,54%)

Kilde: United Nations Statistic Yearbook (UNSY) 1978

Råjern, andel av verdensproduksjonen	1970	1976
Sovjet	19,54%	20,86%
USA	19,36%	15,60%
Vest-Tyskland	7,71%	6,35%
Japan	15,85%	17,53%

(UNSY 78)

Dette viser at Sovjets eksport har økt i samme takt som verdenshandelen, men at Sovjet ikke har klart å erobre noen sterkere økonomisk posisjon. Samtidig har USA gått tilbake og den tredje verden fram. Hvordan har det gått med utviklinga av Sovjets industrielle potensial på den samme tida? Vi kan måle det på samme måte som Lenin gjorde, nemlig ved å se på utviklinga av strategiske industrigrupper, som jern, stål, sement, aluminium og energi.

Sovjet øker sin andel av råjernproduksjonen med 1,3% på seks år, samtidig med at verdensproduksjonen har økt. Det må kalles en klar tendens.
--

1. og 2. verdenskrig. Og Tysklands måte å løse problemet på var den samme som Sovjet vil bli nødt til å bruke: Krig for å skaffe seg markeder.

MEN SVERIGE EKSPORTERER MER KAPITAL

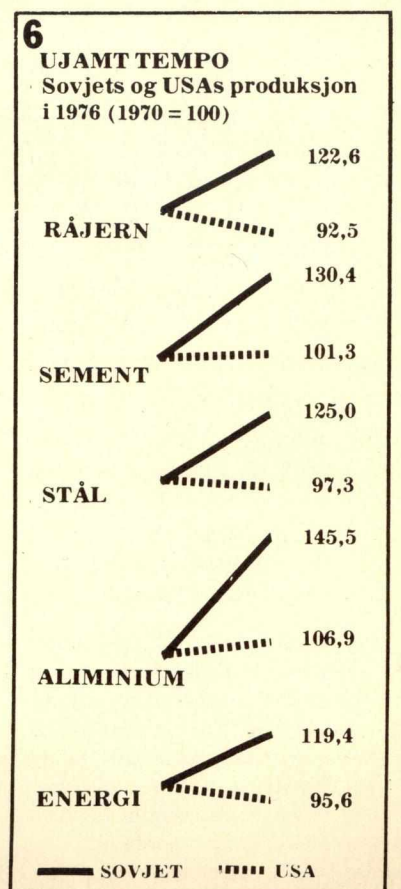
prosent. Og ikke nok med det; i perioden sank Tysklands utenlandsinvesteringer fra 1,1 milliard dollar til 0,7 mill. dollar. Tyskland eksporterte ikke kapital i det hele tatt. Var ikke Tyskland på frammarsj? Var ikke Tyskland aggressivt? Og hadde ikke Sverige større kapitaleksport? Grunnen til at Sovjet er så aggressivt, at

2	Sement (andel av verdensprod.)	1970	1976
	Sovjet	16,77%	17,04%
	USA	11,87%	9,37%
	Vest-Tyskland	6,75%	4,86%
	Japan	10,07%	9,43%
	(UNSY 78)		
	Her er den relative økninga mindre, men om vi sammenlikner med USA, blir tendensen utvetydig.		
3	Stål (andel av verdensprod.)	1970	1976
	Sovjet	19,51%	21,45%
	USA	20,09%	17,20%
	Vest-Tyskland	7,58%	6,28%
	Japan	15,71%	15,91%
	(UNSY 78)		
	Kommentarer overlatt!		
4	Aluminium	1970	1976
	Sovjet	11,48%	12,99%
	USA	37,65%	31,30%
	Vest-Tyskland	3,23%	5,66%
	Japan	7,64%	7,49%
	(UNSY 78)		
	USA markert foran, men forspranget knappes ned. Sovjet har nå skaffa seg kontrollen over mesteparten av bauxitten (råstoffet for å produsere aluminium) fra Guinea som er verdens nest største produsent av dette råstoffet. Det vil minke gapet ytterligere.		
5	Energiproduksjon (Alle energiformer omregna til sammenliknbare størrelser)	1970	1976
	Sovjet	16,60%	18,70%
	USA	25,38%	22,90%
	Vest-Tyskland	2,02%	1,85%
	Japan	0,44%	0,43%
	(UNSY 78)		

de kan utløse en krig, er nettopp at de må erobre de markedene for kapitaleksport og råvarer som de mangler.

HVORFOR RUSTER SOVJET?

At Sovjet virkelig forbereder seg på å vinne disse markedene viser den militære oppbygginga, som for

lenge siden har nådd ut over det som er nødvendig for forsvaret av Sovjet. I tillegg er det verdt å merke seg hvordan utviklinga vil bli i styrkeforholdet mellom USA og Sovjet, ut fra hvilken takt de to supermakter ruster med i dag. (Se tab. 7)

7	SOVIET-U.S. STRATEGIC ARMS RACE
	1963 * 1969 * 1970 1971 1972 * 1973 1974 * 1975 1976 1977
ICBMs	U.S.S.R. 90 1028 1299 1513 1527 1527 1575 1618 1527 1477
	U.S.A. 424 1054 1054 1054 1054 1054 1054 1054 1054
Submarine-launched missiles	U.S.S.R. 107 196 304 448 500 628 720 784 845 909
	U.S.A. 224 656 656 656 656 656 656 656 656
Long-distance bombers	U.S.S.R. 190 145 145 145 140 140 140 135 135 135
	U.S.A. 630 560 556 505 455 422 437 432 432 432

ICBM= landstasjonerte atomraketter. Submarine Launched Missiles= Atomraketter fra ubåter.

Flyktningane til Kina — Provokatører eller offer

Ved sida av påstanden om at Kina har pressa Vietnam inn i armene på Sovjet, så er påstanden om at Kina har provosert fram uro blandt utanlandskinesarane i Vietnam for å forverre tilhøvet mellom dei to landa, den som vert brukt mest aktivt for å «bevise» at Vietnam er offeret.

I samband med dette vert det uttrykt undring over at Kina føler så stor omsut for «kinesiske kapitalistar» som vert utsette for «sosialisering av handelen».

Kva er så fakta om kinesarane i Vietnam? Vi skal trekkja fram nokre moment.

— I august 76 vart den 4. kongressen til Vietnams Arbeiderparti halden. Alle kadrar med kinesisk avstamming eller som har samband med Kina vart reinska ut or alla leiande verv.

— I 1977 kom det ei ny utgåve av Le Duan sine utvalde artiklar. Den

første utgåva der kom i 1963, og i den nye no er alle positive synspunkt om Kina systematisk fjerna.

— Det finst ei rekke rapportar om trakassering av kinesarane i Vietnam. (Sjå Danmark-Kina nr. 46 og 47/48 og China now nr. 82)

Så til spørsmålet om kinesarane er

kapitalistar som er råka av sosialiseringa. Det er eit argument som vietnamesarane sjølve viser attende når dei seier at dei aller fleste kinesarane i Vietnam er vanlege arbeidrarar. Russaren Valerian Skvortsov skriv i New Times: «Dei fleste kinesarane arbeider som utdanna arbeidskraft; sjåførar, richshaw-førarar og hamnearbeidarar ...» (nr. 34—78)

Vidare: Over 90 prosent av dei rundt 200 000 flyktningane er komne frå Nord-Vietnam. Sosialiseringa her skjedde i 1954. Kvifor skulle desse «kapitalistane» etter 25 år, brått ein dag flykta mann av huse? Pga. sosialiseringa? Neppe. Den vietnamesiske propagandaen har rota seg inn i ei rad sjølvmotseiingar, som når utanlandskinesarane vert skulda for å vera 5. kolonnistar for Kina samstundes med at Kina vert skulda for å ha lagt press på desse for at dei skal komma attende til Kina. Der-

Kinesere bosatt i Vietnam på flukt til Kina.

SOVJETS STRATEGI

Kontroll med transportveiene veiene til USA og Europa

Et annet sted i dette nr. av «Oppbrudd» summerer vi opp en del av de argumentene som vi mener viser at Sovjet er på frammarsj i kampen med USA om hegemoni i verden. Men Sovjet har også en strategi for å oppnå sine målsetninger. For å få overblikk over denne strategien er det nødvendig å ha klart for seg Sovjets strategiske mål.

EUROPA ER BRENNPUNKTET FOR RIVALISERINGA

Ved siden av USA er Europa verdens mest industrialiserte område. I brutto nasjonalprodukt overgår de ni EF-landa Sovjet. De har den største andelen av verdenshandelen, og det er her USA har konsentrert sine utenlandsinvesteringer. Det er kontrollen over Europa som gjorde det mulig for USA å oppnå hegemoni i verden. Skal Sovjet utkonkurrere USA, så må de sjøl skaffe seg kontroll over Europa. Derfor ser vi også at den militære styrkeoppbygginga er konsentrert rundt Europa. Sovjet har 3/4 av troppene sine, 90 prosent av kortdistanseraketene og over 80 prosent av tanksstyrkene konsentrert om Europa. I tillegg er over 70 prosent av flåten stasjonert her.

I EUROPA:

SITUASJONEN DELVIS LÅST

I dag er det vanskelig for Sovjet å gjøre et militært gjennombrudd i Europa. Posisjonene er foreløpig låst, og det får for store konsekvenser med et militært sammenstøt. Derfor prøver Sovjet først og fremst å true Europa og USA gjennom å få kontrollen med transportveiene for råvarer til Europa og USA, og med transportveien for materiell fra USA til Europa.

OLJEVEIENE

Får Sovjet kontroll over bare oljeveiene, kan de skjære over pulsåra til hele det europeiske kontinentet, og langt på vei oppnå samme resul-

tat overfor USA. Strategien er særlig å kontrollere to viktige forsyningslinjer — den ene fra Det indiske hav til Vest-Europa via Rødehavet, og den andre fra Det indiske hav

Sudan og Egypt. Alle steder har de hatt dårlig hell med seg. Nå griper de begjærlig etter det ustabile Etiopia. Men Etiopia har ingen kystlinje, hele kystlinja mot Rødehavet ligger i Eritrea. Sovjets støtte til krigen mot frigjøringsbevegelsene er ingen tilfældighet.

— Sovjet har også stor innflytelse i Sør-Jemen, etter et kupp der våren 78. Alt tyder på at Sovjet gjennom Sør-Jemen sto bak mordet på presidenten i Nord-Jemen og kuppforsøket der. Et

løpig har de bare greid å få bunkringsrett i tre indiske og en iransk havneby.

— Kontrollen over Den persiske gulf er en drøm. Men Sovjet forbereder seg på å gjøre denne drømmen til virkelighet. Hvordan de planlegger dette kan vi se av de to militærøvelsene «Kaukasus» I og II. Disse øvelsene tar sikte på å nå ned til Den sisue sjennom et angrep med tre luftlandedivisjoner mot tre viktige flyplasser i Iran som ligger på linje fra Kaukasus og ned til Gulfen.

Dette området, som rekker ned til Det indiske hav, gjør Afghanistan krav på. Etter Sovjetkuppet i Afghanistan har det blitt dannet en frigjøringsbevegelse i Afghanistan, for frigjøring av Beluchistan. (Er det noen som syns mønsteret virker kjent?)

— Lenger øst prøver Sovjet å overta USAs gamle base Cam Rhan i det sørlige Vietnam. Dette vil bety en stor framgang i forhold til Vladivostok i dag.

INNRINGING AV KINA

Så lenge det har eksistert sosialistiske land har det vært et mål for de imperialistiske stormaktene å prøve å isolere dem, både diplomatisk og fysisk gjennom militære tiltak.

England, Frankrike og USA prøvde det i forhold til Sovjet etter 1917, men Sovjet greide å bryte ut ved å benytte seg av det svekka Tysklands motsigelser i forhold til de andre stormaktene.

USA forsøkte det igjen i forhold til Sovjet etter 2. verdenskrig gjennom Marshal-hjelpa og NATO.

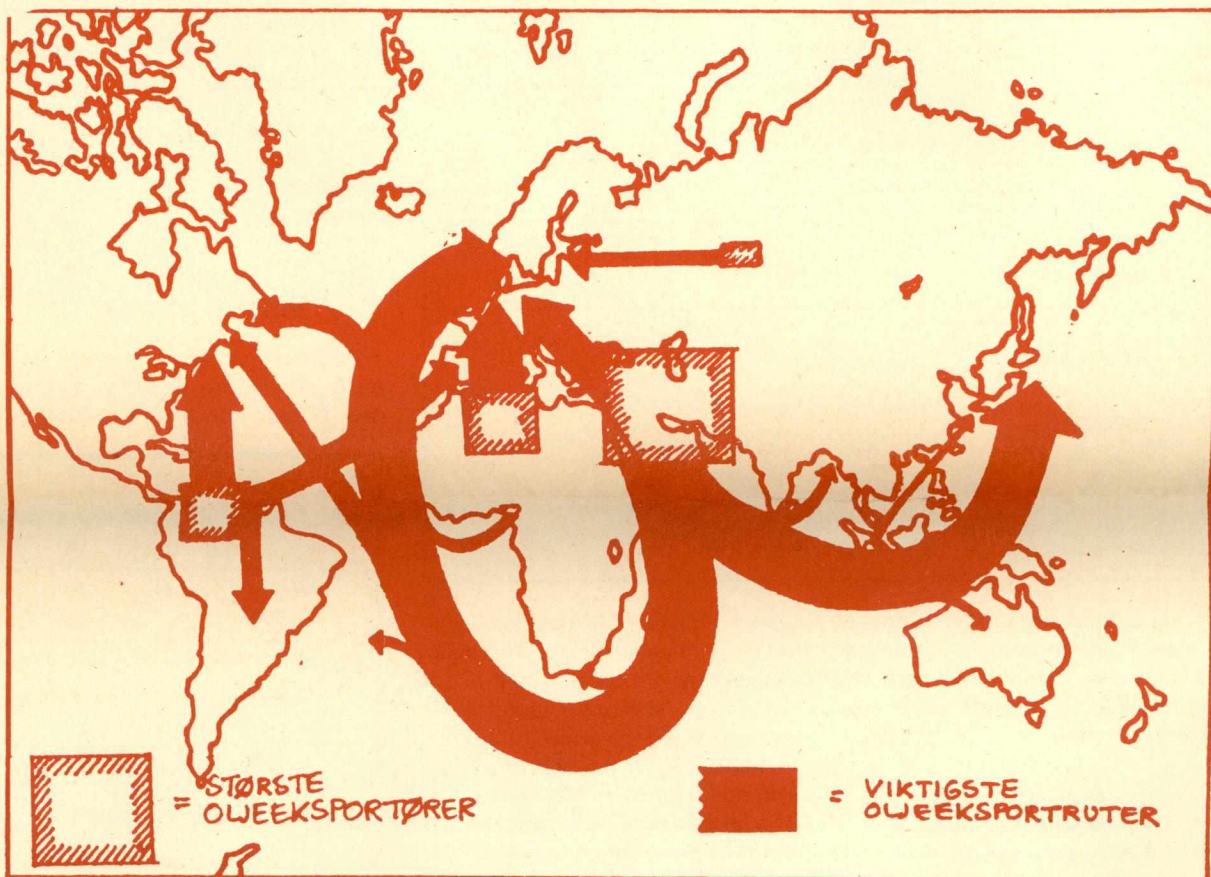
USA forsøkte det i forhold til Kina. De prøvde å holde Kina utafør FN, og de så Vietnamkrigen som en krig for å minske Kinas innflytelse i Asia (dominanteorien).

I dag prøver Sovjet det samme i forhold til Kina. Og som den gang USA forsøkte det samme, spiller Vietnam en viktig rolle. Men forskjellen er at de vietnamesiske lederne har skiftet rolle, samtidig som det er forskjellige supermakter som setter seg dette målet. Og det er sjøl klar over hvilken reaksjonær rolle de spiller:

«Før i tiden kjempa amerikanerne mot oss for å «innringe» Kina. I dag, når vi utgjør en direkte forhindring for den kinesiske ekspansjonen mot syd, forsøker USA å forhindre oss fra å spille den rollen.» (Politbyråmedlem og sjefredaktør i Nhan Dan, Hoan Tung, sitert i Le Monde Diplomatique, sept. 78.)

Etter luftlandedivisjonene følger panserkolonnene. (Se bl.a. Die Welt 6/9-78)

— Afghanistan er et springbrett på veien til Det indiske hav. I den sørlige delen av Afghanistan bor det en nasjonal minoritet, som også befolker den vestligste provinsen i Pakistan, Beluchistan.

rundt Afrika og over Atlanteren til Europa og USA. (Studer kartet over de viktigste transportrutene for olje.)

At Sovjet følger opp disse planene på systematisk vis er det ingen grunn til å være i tvil om:

— Afrikas Horn/Rødehavet. Sovjet har prøvd å få kontroll i Somalia,

kupp som mislyktes.

Dette er Sovjets viktigste aktiviteter for å få kontrollen over Afrikas Horn og Rødehavet. Men de prøver også å følge opp tsarens gamle drøm om å komme fram til Det indiske havet og Den persiske gulf:

— I lengre tid har Sovjet prøvd å få marinebaser i Irak og India. Fore-

overgang fra s. 1

VIL USV SNART FORDØMME VIETNAM'S INVASJON I KAMPUCHEA?

I Underveis nr. 3-79 forsøker USV klargjøre synet sitt på invasjon. Prinsippet de ender opp med er at de kan støtte invasjon fra «eit klart bedre regime» («invasjonsmakta treng heller ikkje vera ein sosialistisk arbeiderstat»), mot et dårligere regime.

Om Vietnams invasjon blir det sagt: «Vi vil vente med å fordømme invasjonen». Begrunnelsen for dette er følgende: «Vi meiner at det enno

er sjanse for at Vietnam kan trekke seg ut (noko vi krev) utan å tilrane seg makt over Kampuchea. Opprørsfronten kan vere reell og stå for ei klar betring for folket i Kampuchea».

At Vietnam nå ikke viser tegn på å trekke seg ut, er ganske åpenbart. De hevder at krav om dette er innblanding i indre anliggender. Sunt folkevett vil tolke dette som tilsagn om fortsatt okkupasjon.

Har USV samme oppfatning? I så fall må de trekke konsekvensene av sine premisser og bli med i fronten som fordømmer Vietnams invasjon?

Sjøl om det skjer noe seint er dere velkomne.

DET NORSKE STUDENTERSAMFUND

Det er no fire klippmøter att før generalforsamlinga .

Torsdag 5/4: Møte i Storsalen kombinert med dans til Veslefrikk i Kjeller'n

Fredag 20/4: Møte om rasisme

Fredag 27/4: «Krig i vår tid?»

Fredag 4/5: Konfrontasjonsmøte mellom kandidatstyra

Laurdag 12/5: Generalforsamling

Ein treng to klipp for å ha stemmerett på generalforsamlinga. Fredag 27/4 er siste sjanse til å kjøpa medl.kort.

Skaft deg to klipp — Stem Raud Front

OPPBRUDD utgis av Norges Kommunistiske Studentforbund ved de høyere læresteder i Oslo.

Ansvarlig: Jørn Magdahl.

Adressa vår er: Oppbrudd, Postboks 115, Blindern, Oslo 3.